

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Načrt vseh številk in velja s početkom novih številk in v Mariboru s početkom na dan za celo leto 8 K., pol leta 4 K. in za leto 2 K. — Naročnika se podlaga na: Upravnitve „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List je dovoljen za občinsko. — Uredništvo: Korotkičev, Š. — Robkopit je na vraku. — Upravnitve: Slovenski dom v Ljubljani, Ljubljana, Ljubljana in rečne.

Na koncu se plačuje edenčesko petinovce na enkrat 45 din., ali kar je potreben, 1 kvadrant ekspresnega prostora stane 25 din. Za vsekratno oglaševanje primere prejet. V tem času je vsekratno oglaševanje do leta opredeljeno. — Izdajeni so izplačevanje do leta opredeljeno. — Izdajeni so izplačevanje do leta opredeljeno.

Vstajenje naroda.

Naš največji domoljubni pesnik Simon Gregorčič opisuje v svoji pesmi »Velikonočna« usodo slovanskega naroda. Evropi bil je živ, nerazrušen zid ter je stal omiki in svobodi v varstvo. Bil je Sloveštvu dobrotnik, svet pa mu je bil nasprotnik. Odkod ta srd in to sovraščvo zoper slovanskega orjaka?

»Prevelik je, torej je tujcem stradan,
Bogat je, roj tujcev pa — lakov!«

Zato pa je sovrašči svet sklenil, da se mora orjak zatreći raz zemljo, njegova posest pa razdeliti. Vso moč in ves svoj gnev so združili in trliju naka krvavo. Zadeli so mu tisoč morilnih raa ter mu trajevno krono položili na glavo. Silem in krepak, kakor je bil ta velikan, ni bittel umreti. Zato so ga živega s sovraščo roko zagreble pod črno zemljo in s pečatom in kamnom zaprli gomilo.

Zdaj jim je dih prost in arce lahko, ker se jim ni treba več bati. Četa, ki obdaja grob, se veseli in žreba za zemljo pokopanca.

»A groza pogrebcem! Čuj, silen potres!
Odpirajo davni se grobi, —
Razdrži velikan naš mrtvaško je vez,
In dviga se v jasni svetlobi!«

Kdo je ta velika, ki vstaja čez veke na dan?
Poglejte mu v obraz: to je narod slovanski!

»Kalvarijo svojo naš rod je imel
In dneve prebridke trpljenja,
A zdaj mu rešitve je zor začarel,
Napočil mu dan je vstajenja!«

Praznik Gospodovega vstajenja obhajamo čez nekaj dni, prvi velikonočni praznik v svobodni,

semotojni, zedinjeni državi tro'menega jugoslovenskega naroda. To, kar je kakor v sanjah gledal pesniški duh Gregorčičev, to vidimo pred svojimi očmi: Slovan je vstal in se v grob ne vrne nikdar več. Na severu, na zapadu, na jugu je vstal Slovan ter si zasnoval svojo lastno, tujčevega jarma prosto državo. Zbudil se je za slavna dela in svet se bo svetlobi njegovih vrlin in njegovim velikim delom čudil.

Vstajenje — življenje! Oziveli se sicer niso vsi udi našega narodnega organiza, pa kar življenja in upanje življenja je v njih. Se so veliki deli našega naroda na Koroškem, na Prekmurščem na Goriškem in v Primorju v narodnem grobu, pred katerim sedi etabni Nemec, surovi Madžar in pohlepni Italijan. Odprli pa se bodo tudi ti grobovi in celokupni naš narod bo slavil svoje vstajenje. In takrat bo naše narodno veselje popolno.

Medtem pa vsi tisti, ki smo vstali ter se radujemo življenja, skrbimo zato, da bo to življenje močno in pa — urejeno. Moč brez reda ubija lastno milo, povzroča bolesen ter zopet tira nazaj v grob. To izpričuje pred celim svetom Rusija. Rusija je vstala iz groba smrti ljudskih pravic. Njeni osvoboditelji pa so postali najkrutejši nasilniki zoper lastno mater, morijo njene otroke ter so pretvorili svojo domovino v veliko groblje. Komaj vstala iz groba, je Rusija pahajena še globje v grob. Kjer reda ni, tam preti razpad in smrt.

Novo naše jugoslovensko narodno in državno življenje je, kakor je to mladosti lastno, nežno in zahteva skrbno negovanje in obrambo zoper vse škodljive vplive. Veliko jih je, ki temu od nas tako začeljenemu in od drugih zasovraščenemu bitju stre-

»Govoriva o tem z mirno dušo, Katrica«, je odgovoril mladenič s pritajenim glasom. »Ti si lepa, močna in dobrega srca, lahko delaš vsako delo, in tebi naj življenje poteka izgubljeno, iz ljubezni in umiljenja do nesrečnega slepeca? In potem, ko bodo najini starši ležali na pokopališču, boš stara, sama in zajuščena na svetu zaradi mene.«

Deklica je bridojokala, ginjena od njegovega žalostnega glasu; slepec tega ni opazil in je nadaljeval:

»Katrica, že na smrtni postelji se bora spominjal trenotka, ko sva se bila poslovila; razumel sem, kar so govorile tvoje ljube oči in osrečilo me je v moji žalosti. Celo ko mi je zdravnik žgal oči s peklenškim kamenjem in sem kričal od bolečin, si stala pred menom z isto rdečico na licu in čutil sem še, kako se je tvoja roka tresla v moji. Oh, ko bi mi bil dobr! Bog pustil samo eno oko, da bi lahko delal za najin vsakdanji kruh, bi padel na kolena, Katrica, ter te poprosil tistega, kar bi naju združilo za celo najino življenje in jaz bi delal do onemogočnosti, da bi te poplačal za tvojo dobrotnljivost. Zda se to ne more zgoditi več...«

»Za božjo voljo, Janez!« vzkljukne deklica vsa obupana. »Kakšne besede imaš! Ali bi me rad mulčil? Kar ne razumem te. Kaj pa te čaka na svetu?«

»Žalost in — smrt!« vzdihne mladenič.

»Smrt?« vzkljukne deklica bridko. »Ali misliš, da te pustim umreti? Kaj si vendar domišljš? Govorji jasneje: ne prenesem tvojih temnih besed! Tako ne grem dalje. Sedi semkaj za kratek čas, da si izbijes iz glave te grde misli.«

Peljala je slepeca ob kraj poti, sedla z njim v redko travo, odložila priljago in reklas.

žejo po življenju. Ohranimo in ohranimo to dragocene življenje vsi, ki ljubimo svojo državo. Prinašajmo velikonočne darove svoji materi. Ne bomo kakor otroci, ki gledajo na sebe in svoj prospeh in dobitek, nič pa ne marajo za dobrobit in napredok svoje matere.

Ne stopajmo venomer pred Jugoslavijo z zahtovo: Da!, da! Prihajamo tudi kot darovatelji: Mati, to imaš! Taka ljubezen je vzajemna in osrečje vse. Z vzajemnim delom gradimo svojo jugoslovansko bodočnost. Potem bomo sveti, z groba na odne smrti in stoletnega suženjstva vstali narod povzdignili v višave moči in slave!

Ako Gospod ne zida.

Toliko razočaranja v teliko očeh, ki se upale v slavi Pariz! V velikem upanju so bila srca, ko se je začelo delovanje mirovnega posvetja, toda upanje gine in upada, čimbolj bi morala stvar hiteti proti koncu. Veliki zidari namenavajo postaviti poslopje, v katerem se narodi ne bi mogli dobro pocuti. Zato se vsaj s srcem bolj in bolj odpirajojo gozodi v Parizu in si skušajo po svoji modrosti urediti življenje.

Vedno bolj prihaja na dan, da pariski gospodje niso na svojem mestu. Kako zdajo, niti ne vemo. Toda eno spoznavamo, za dober fundamental niso poskrbeli. Edina podlaga bi jim moral biti resnica in pravica, toda vse kaže, da jim ni. Brez te podlage pa ne bo prišlo nič dobrega na svetlo. Človek se nekot že zopet in zopet spomni izreka psalmistevega: Ako Gospod ne zida hiše, se zastonj trudijo, ki jo zdajo — — —

V Parizu deluje čisti naravni razum, brez kakega vpliva ali vodstva od zgoraj. Bog in njegova pravica sta izključena in nimata nobene besede. Zato vidimo, da, kjer se kršajo interesi boljje prav-

»Govori, Janez, naravnost povej, kar misliš!« Saj me razumeš, Katrica, je odgovoril mladenič: »ti bi se rada odpovedala mladosti radi mene. Ali morem zahtevati od tebe, da si pokvariš vse svoje življenje, ker hočeš meni izkazati dobroto? Ze sama misel, da hočeš to storiti, mi trga srce. Ako hoček, da se bom potolažil in postal vesel, oblubi mi, da mi nočeš biti več, kakor sestra; da boš poštano prijazna z drugimi fanti...«

Ihte mu deklica seže v besedo:

»Janez, kako je mogoče, da me tako trpiš? Kot rabelj mi režeš v srce. Zdaj imam pa to od svoje dobrote: Pojd si iskat drugih fantov! S čim sem te zasužila, s čim sem se pregrešila?«

Janez išče seže po dekletovi roki in ko jo prime, pravi z žalostnim glasom:

»Oh, Katrica, ti me nočeš razumeti. Ko bi imel ne dvoje oči, bi si jih dal izgutati, da bi te rad imel, ne da bi ti delal težave. In vendar je slepost nadloga, ki je nihče ne more razumeti, dokler vidi solčno luč Bog pa bi me gotovo kaznoval, ako bi hotel tvoje življenje izkoriscati.«

In če bi jaz poslušala tvoj grdi svet, potem bi me pozabil, kaj ne, da?«

»Pozabil?« vzdihne slepec. »Okrog mene je večna noč. Vse svoje žive dni moram premišljevati in sanjati. O čem neki? Samo o tvoji dobroti in o tem, kar so mi tvoje oči govorile o slovesu.«

In ti bi Katrica še vedno imel rad, ako bi ustregla tvoji želji?«

»Se vedno — do smrti.«

Deklica si solze obriše iz oči. Cisto drugačen izraz se ji pokaže na obrazu; z veselim ponosom in pogumom odgovori:

vice in svetovne dobičarske politike, gotovo pod leže prva in zmagače druga. Vzeta je beseda tudi vidnemu namestniku božjemu na zemlji, sv. Očetu papežu. Niso ga vprašali, niso ga pozvali, sam se pa tudi noče in ne more vsiljevati. Zato molči — molči že celo vrsto mesecev.

Mnoga srca širom sveta težko prenašajo ta molč. Vajena so, da jim hitijo misli proti Rimu in se jim olajšajo skrbi. Vajena so, da poslušajo tistega moža, kateremu pravijo oče in ga ljubijo kakor očeta. In ta oče je v strašnih letih vojske govoril, mnogo govoril. Vse je storil, da bi ustavil morijo narodov, vse, kar je le mogel. In ko ni bilo upati, da bi se kmalu ustavilo sovraščvo v celeti, je pričel lajšati strašno gorje vsaj na ta način, da se je zavzel za tiste, ki so bili vsled vojske prizadeti. Takrat je Benedikt XV. mnogo govoril. Dr. Štefan je pisal o tem v Času in napisati je moral dolgo razpravo.

Razmere narodov še niso urejene. Včasih mislimo, da nam žuga pogia, žuga bolj nego kdaj med vojsko. Imamo »čne dneve«, ki nas polnijo z bojaznjijo. Toda nimamo jih samo mi, imajo jih tudi drugi narodi. Potrebujemo odrešilnih glasov, čakan o spasitelja. Naj pride odkoderkoli, sprejeli ga bomo, samo da pride, samo da nam oznam dneve miru in sprave.

Prvi in največji glasnik sprave med svetovno vojsko je bil Benedikt XV. Toda niso ga poslušali. Ni bil od tega sveta in ni imel ničesar, razun dobro voljo in besedo.

Prišel je drugi — Wilson. Bil je mogočni sveta — nad polovico sveta je šlo za njim. Potrebovali so ga. Tisti, ki ga še niso potrebovali, so se mu smejavili. Ko so spoznali, da ga tudi sami potrebujemo, se pričeli klicati: Živel Wilson — rešitelj!

Ali bo Wilsonu v zgadovini ostal slovenski rešitelj? Njegov vpliv gine, njegova beseda gubi veljavo — Bog ve, če je ne bo popolnoma izgubila. Verujemo, da je Wilson istega mišlenja kakor pred ietom dni. Verujemo v njegovo dobro voljo. Toda drugodi manjka tiste dobre vojne, zato ostaja Wilson vedno bolj sam — kakor je ostal sam Benedikt XV. In vendar je Wilson mogočni sveta, mož, za katerim stoji vsa ona Amerika, ki je pred kratkim ugnala Evropo. Morda bomo doživeli, da Wilson z vso svojo dobro voljo in z vso svojo mogočnostjo ne bo ničesar dosegel.

Kaj bi v teh razmerah dosegel sv. Oče? Pač bi bila zastonj vsaka beseda. In on niti ni od tega sveta. Glasov od drugod pa gospoda, ki ima danes v rokah usodo sveta, noče poslušati. Zato sv. Oče molči. Molči, ker mora molčati.

Toda bodimo prepričani, da pride čas, ko bo sv. Oče zopet spregovoril. S paznim in budnim očesom motri razmere širom sveta in čaka trenutka, ko bo imel več upanja, da njegova beseda ne bo več glas upijočega v puščavi. Njegov poziv ne bo več znamenje, ki se mu bo nasprotovalo. Ne samo v Parizu — ne, še marsikje po svetu se

kugejo načrti za bodočnost in visoka gospoda pri zeleni mizi bo morda kmalu izprevidele, da se ji izvija iz rok žezlo, s katerim gospoduje nad svetom. Prosimo Boga, da bi kmalu prišel odrešilni glas, prosimo, da bi ta odrešilni glas našel pri mogočnih sveta — dovolj dobre volje.

Spomini na naše suženjstvo.

V naši slovenski domovini ne najdeš zlahka kraja, ki bi te ne spominjal na preteklo dobo suženjstva in robstva slovenskega naroda. Na skalnatih in težko pristopnih hribih in gorah štrele k nebu razvaline in pedritice številnih gradov, na katerih so bivali v srednjem in novem veku reparski vitezi in drugi plemiči, ki so bili strah in trepet miroljubnega prebivalstva. Številne graščine, ki so deloma že porušene, deloma pa še dobro shranjene, nas spominjajo na ono žalostno dobo suženjstva in robstva, ko je Slovenec tlačanil grajski gospodi, ki delal robot in ji oddajal davke in desetino. Spominjajo nas na ono žalostno dobo, ko je graščinski birič z bičem, spletenim iz usnja, udarjal po plečih in ramenih naših slovenskih prednikov in jih priganjal k delu. Spominjajo nas na ono žalostno dobo, ko je grajski valpet lovil naše mladeniče in može, jih vklenjene tiral na visoke gradove, odkoder jih je vitez gnal kot hlapce in vojake v boje za svoje reparske in sebične namene. Slovenski tlačan ni smel od teh graščakov, grofov, baronov in drugih plemičev, ki so bili skorodane izklučno nemškega rodu, pričakovali nobene milosti ali prizanesljivosti. Za vsako zamudo pri delu in za vsak še tako malenkostni prestopek so bile deločene težke telesne kazni. V ljudski pripovedi v okolini Sv. Pavla v Savinjski dolini in v konjiški okolini si stari ljudje še sedaj pripovedujejo, kako kruto in neusmiljeno so postopali ondotni grajski biriči in sodniki z ubogim slovenskim trpinom. Birič je z bičem udrihal po plečih našega trpina tako dolgo, dokler ni kri premočila hodno srajco. Ko je prišel zvečer utrujen, pretepan in sestradan domov, si je moral oprati srajco, kajti gorje mu, ako bi bil prišel drugi dan s kravo srajco na roboto.

Nič manj gorja kot nemški vitezi, gradičaki in plemiči so našemu narodu prizadiali upadi in nivali Turkov v naše slovenske dežele. Kar niso porušili, požgali, pobili in vplenili, so pa tirali s seboj v suženjstvo, iz katerega ni bilo nobene rešitve. Številna imena krajev, klancev, hribov, cest in potokov nas še sedaj spominjajo na dobo turških upadov, na dobo najbridkejšega trpljenja slovenskega naroda.

Kar so bili nemški vitezi, gradičaki in drugi nemški plemiči za naš narod v srednjem veku ter turški upadi v slovenske kraje, to so bili v no-

veji i dobi Habsburžani za naš narod, bili so naši tlačitelji in zatiralci.

Po skoro tisočletnem trpljenju in tlačanstvu je zasijalo našemu narodu, katerega se sme po pravici imenovati narod mučenikov, solnce zlate svobode. Na nemške plemiče nas spominjajo le še razvaline gradov, na turške vpade le še imena in na Habsburžane le še spomini na nedavno minule dni, konec je moči in tlačanstva nemškega plemstva, konec slave turškega cesarstva in tudi konec najstarejše evropske vladarske rodovine Habsburžanov, a naš narod je estal in zadihal novo življenje.

Vojno posojilo in država.

V »Slovencu« št. 77 z dne 4. aprila povdaja A. Z., da se vojno posojilo ni prostovoljno podpisovalo. Da tvori vojno premoženje več tisoč državljanov. Da je mnenje finančnikov, da je dolžnost naše države prevzeti vse vojno posojilo, v kolikor je domača last, in sicer v celem nominalnem znesku. Dolžnost države je, ščititi premeženje državljanov, da je v interesu države, da prevzame vojno posojilo v nominalni vrednosti itd.

Mi se popolnoma strinjam s člankarjem, da je nujnost rešitve tega perečega vprašanja očividna, vendar pa ne uvidevamo, zakaj bi morala država, katera se je šele ustvarila, prevzeti bremena, katera so si naprili v starji Avstriji iz dobičkašnosti na obrestih raznih velekapitalistov.

Da bi država trpela za te špekulantne polovice zgube na vrednosti vojnega posojila že začetkom, ne da bi imela že sedaj kakšno udobnost, je mnogo pomiselkov in sicer iz enostavnega razloga država še ni popolnoma konsolidirana.

Njej primanjkuje še pravi pravni temelj, toda tako dalekosežne obveznosti, kakor prevzetje ogromnih svot vojnega posojila in še z nominalno vrednostjo — ona ne more in ne sme vključiti nujnosti izvršiti, ne sme prevzeti takega dela in to še o nim državljanom nasproti, kateri niso bili v Avstro-Ogrski naseljeni.

Res je, da mora država skrbeti za najugodnejšo rešitev naše valute, našega premoženja, kajčim manj mi zgubimo na našem premoženju, ter gospodarsko krepejši vstopamo v državno gospodarstvo in v soodločajoči državni gospodarski krog.

Ako se vprašanje krone in dinara ne reši drugače kakor 1 : 3, nam ni rešitve, če tudi prevzame država vojno posojilo v nominalni vrednosti.

Najpreje mora biti rešeno vprašanje kronske vlijave nasproti dinarju in ta je 1 : 1, kajti le način zamoremo s polno kapitalistično močjo vstopiti v krog sodržavljanov, sicer smo pa odvisni siromaki, kaferi ne sodočujemo pri ustvarjenju države SHS, ampak le »garante« zopet za onim kateri so bili toliko srečni, da niso bili avstrijski ogrski podaniki.

VI.

Drugega dne zarana je bila naša Katriča zopet na potu s pridago na hrbtu in slepim vojakom za sabo.

Trava na obeh straneh poti in zelišča po putini so leskejala v prvih solnčnih žarkih, kakor bila posuta z demanti; vrhovi smrek, mokri od roba so bili kakor prevlečeni s srebrom. Na vzhodu žarelo nebo v zlatu in škrilatu; v oddaljenih grmičinah se je dvigala nočna vлага in plavala med nebi in zemljo. Ptice so se bile vzbudile in polnile zral svojim petjem; pridna čebela je brneč letala okrog cvetk; hrošči, metulji in kobilice so se veselo izplačevali; vse se je smejal, ko je napočil lepi dan vse je mladi svetlobi vriskalo nasproti.

Tudi dobra deklica je bila nevedoč tako dobit volje kot narava. Tamintam je navdušeno zapola kaj glasov te ali one pesmi, ali pa govorila kaj, bi vzbudila veselje v njegovem srcu. Vojak je dočasa hodil molče; nazadnje je vprašal:

„Kako si vesela, Katriča! Gotovo zato, ker lepo vreme? Sicer ne vidim, pač pa slišim, kako ptice kličejo „Dobes dan!“ in kako čebele brenče se vesela.“

„Ne, Janez, nisem vesela zaradi tega“, odgovori deklica. „Stopi bliže k meni, povedati ti moram nekaj zelo čudnega. Sicer so samo sanje in skočim jih pozabila; odkar pa sem vesela, so se mi pet vse vrnilo v spomin. Sanje so vendar le ne prijetnega, kaj ne, Janez?“

Včasih.

„Sveda, ako so sanje lepe. Taz je nikdar sem bila tako srečna, kot snoči v spanju; niti z tolarjev ne dam svojih sanj in to je vendar gre mnogo. Jezi pa vendarle človeka, da sanje niso nica.“

„Kaj pa ti je vendar sanjalo tako lepega Katriča?“

(Daleje prihodnji)

„In jaz naj te zapustim? Da bi plesala z drugimi fanti, med tem ko bi ti po cele tedne sedel za pečjo, žaloval in mislil na me? Janez, ne razumem, kako si le misliti moreš kaj takega. Ali misliš, da nimaš srca in bi te pustila, da bi hiral zaradi meng? Ne, ne, zelo si me imal rad, ko si imel še svoji dve črni očesi; zdaj pa bom jaz tebe rada imela, ko so ti izgubili, siromak! O drugih fantih pa mi kar ne govorji več; hudo mi de, ravno tako se mi zdi, kot bi me ne spoštoval več. Ako se le spomnim na to, se mi solze ulero iz oči.“

„Janez nemo stisne deklici roke, hvalačno jo občuduješ. — Po kratkem premolku pravi z globokim vzduškom:

„Katriča, ti si angel, te dobro čutim. Samo zradi teče lahko pozabim, kaj mi je Bog vzel; pa ne morebiti!“

„Da“, odgovori ona: „razumem te. Reči hoča, naj postanem stara flevica. A temu ne bo tako, stopiti hočem v srečen zaken in se emožiti, predno boste posejana ozimina, vidisl!“

„Omožila se boš!“ mararmra vojal, na tihem užalosten. „O Katriča! Zdaj si mi olajšala srce, Bog dej, da bi te tvoj mož ljubil, kakor to zasluži. — Omožila se boš torej? S kom? Ali je priatelj in naše vasi?“

„Janez, ali si oči pamet?“ vzklikne deklica tako glasno, da je odmevalo za njio v gozdu. „Omožila se bem. Vprašaš, s kom? S tabo!“

„Moj Bog! Z mano, s slepocem!“

„S tabo! S tistim, ki bi dal še dve očesi, da bi me smel ljubit!“

„O hvala ti za toliko dobroto! Bog ti naj površ, toda —“

Katriča mu roko položi na usta in zadusi načelno besede, rekoč: »Slovenska jezik je zibelj!«

„Molči,“ govoril si ravnonos takoj resno in jaz sem poslušala, da mi je srce hotelo početi. Pusti me, da tudi jaz govorim tako. Kdo bi bila jaz po nesreči

oslepela, ali bi bil zavrgel revico? In ako bi te v svoji nesreči ljubila še dalje, ali bi ji zadal smrtni sunek s tem, da bi bil prijazen z drugimi dekleti? Odgovori mi na to!“

„Ne smem.“

„Moraš in kar naravnost govoriti, Janez!“

„Oh, Katriča, jaz bi storil, kar ti delaš sedaj. A tako ne morebiti, draga priateljica. Kaj bi ljudje rekli o meni?“

„Pa mora biti!“ pravi deklica odločno. „Obliži mi z moške besedo, da bo Bog slišal, dokler naša združi duhovnik v cerkvi.“

Ke je vojak to slišal, si je obraz zakril z rokami ter počasi povesil glavo deklici na prsi: skoro je emedel od ginjenosti in molčal, dokler ni vzkliknila Katriča:

„Ljudje! Kdo dela prav, se mu ni treba sramovati. Kadar pojdem s tabo v cerkev, da pred olтарjem rečem „da“, takrat bom ponosno dvignila glavo in si mislila, da Bog v nebesih ve, kaj je prav in ka ne. Bod brez skrbi, jaz že pokažem, kaj človek lahko storii, ako so močne roke in srce. Ničesar ne boš pogrešal, Janez, za to bom že jaz skrbela. Pri tebi ostanem in tolažila te bom, rada imela in razveseljevala, dokler naju smrt ne loči. In tako bova živila z materama, z dedom in Pavlčkom srečno in mirno, kakor doslej. Ali ni prav tako?“

Jokaje ji je slepi vojak poljubljal roke. Pač je še mrmaril nekaj besed, kakor bi odklanjal ljubezni vo ponudbo, a ona je rekla odločno:

„Janez, tu ne moreva obsedeti, morava naprej. Znočilo se bo že, predno prideva do hiše, kjer sem spala pred širimi dnavi. Vstani in veselo vodiv naprej. Ne besedice več s tistem: Kar sva rekla — va rekla. Zdaj govoriva o drugih stvareh!“

Zadela si je skrinjico, na hrbot, podala Janezu palico in tiko, a veselega srca sta šla dalje po trdi cestini.